

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya* tarafından Anayasanın 98 ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Kayım yönetimi altında Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'nde kamu kaynaklarının hukuka aykırı şekilde kullanıldığına dair ciddi tespitler, Sayıştay'ın 2023 yılı denetim raporunda gözler önüne serilmiştir. Raporda, belediyenin gelirlerinde kayıplara ve kamusal zarara yol açan birçok usulsüzlük örneği bulunmaktadır. Özellikle ilan ve reklam panoları, taşınmaz tahsisleri ve toplu taşıma plakaları ile ilgili veriler, kayıım yönetiminin hukuka uygun olmayan uygulamalarını net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Diyarbakır Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 14 Ocak 2021 tarihli kararıyla, belediyenin yetki alanındaki ana yollar, caddeler ve bulvarlar üzerinde bulunan ilan ve reklam vergileri, Bağlar ilçesinde 28, Yenişehir'de 38, Kayapınar'da 30 ve Sur ilçesinde 23 cadde ve bulvar olmak üzere toplam 119 ana cadde ve bulvardaki ilan ve reklam gelirleri ilçe belediyelerine devredilmiştir. Sayıştay raporu, bu devrin 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7. ve 23. maddelerine aykırı olduğunu belirtmektedir. Bu yetki devri, büyükşehir belediyesinin bütçesinde önemli kayıplara yol açmış olup, kamunun gelir kaybına sebep olmuştur.

Belediye taşınmazlarının usulsüz tahsisi konusunda da ciddi ihlaller tespit edilmiştir. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne ait 4 adet taşınmazın çeşitli sürelerde dernek ve vakıflara tahsis edildiği, bu tahsislerin ilgili mevzuat hükümlerine aykırı şekilde yapıldığı belirtilmiştir. Bu tür tahsisler, kamu kaynaklarının amacı dışında kullanıldığını ve kamu yararının göz ardı edildiğini göstermektedir. Belediyeye ait taşınmazların belirli vakıf ve derneklere keyfi olarak tahsis edilmesi, belediye mülklerinin kamu yararına uygun şekilde yönetilmediğine dair ciddi şüpheler uyandırmaktadır.

Raporda ayrıca, belediye sınırları içinde faaliyet gösteren taksi, minibüs ve otobüs plakalarının süresiz veya on yıldan fazla sürelerle tahsis edildiği tespit edilmiştir. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na aykırı olan bu tahsisler, kamu gelirlerinin eksilmesine ve belediye yönetiminde hukuki belirsizliklere yol açmaktadır. İlgili mevzuat, toplu taşıma plakalarının belirli bir süre ile ve ihale yoluyla verilmesini zorunlu kılarken,

Diyarbakır'da yapılan bu tahsisler, kayyım yönetimi altında kamu kaynaklarının etkin kullanılmadığını ve kamusal şeffaflıktan uzaklaşıldığını göstermektedir.

Sayıştay ayrıca, belediyeye ait 271 taşınmazın kiraya verilmiş olmasına rağmen kira ödemelerinin yapılmadığını ve bu kiracıların yasal yükümlülüklerini yerine getirmediğini tespit etmiştir. Belediye yönetiminin, kira bedellerini tahsil etmemesi ve kira yükümlülüklerini yerine getirmeyen kiracılara yasal yaptırım uygulamaması, kamu kaynaklarının etkin ve hukuka uygun şekilde kullanılmadığını ortaya koymaktadır.

Bunun yanı sıra, park ve bahçe bakımı gibi hizmet alımlarında belediyeye ait şirketler yerine başka yöntemlerle personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı yapılması, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na aykırılık teşkil etmektedir. Bu durum, belediyenin personel çalıştırma politikalarında usulsüzlük ve kamu kaynaklarının verimsiz kullanımı anlamına gelmektedir.

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne atanan kayyım yönetimi altında yaşanan bu usulsüzlüklerin kamu kaynaklarını zayıflattığı, halkın vergileriyle sağlanan gelirleri heba ettiği ve belediye yönetiminde hesap verilebilirlikten uzak bir yapı yarattığı ortadadır. Bu bağlamda, söz konusu usulsüzlüklerin ve kamu zararının önlenmesi için kapsamlı bir inceleme ve denetim sürecinin başlatılması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'ne ait 4 taşınmazın dernek ve vakıflara ilgili mevzuata aykırı şekilde tahsis edilmesi konusunda herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır? Bu tahsislerin kamu yararına aykırı olduğu göz önüne alınarak, tahsislerin iptali ve taşınmazların belediyenin asli görevleri doğrultusunda değerlendirilmesi için bir işlem yapılması düşünülmekte midir?
2. Sayıştay raporlarına yansıyan devirler hangi dernek ve vakıflara yapılmıştır? Bu taşınmazlar nelerdir?
3. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki taksi, minibüs ve otobüs plakalarının süresiz veya on yılı aşkın sürelerle tahsis edilmesi işleminin mevzuata aykırılığı dikkate alınarak, bu tahsislerin hukuka uygun hale getirilmesi ve kamunun gelir kaybının telafi edilmesi adına hangi adımlar atılacaktır?
4. 2019-2024 yılları arasında kaç DBB kayımları tarafından kaç taksi, minibüs ve otobüs plakası verilmiştir? Usulsüz tahsisler nedeniyle DBB ne kadarlık bir gelirden mahrum bırakılmıştır?
5. Belediye Meclisi'nin 2021 tarihli kararıyla ilan ve reklam vergisi gelirlerinin ilçelere devredilmesinin gerekçesi nedir? Bu kararı alan belediye meclis üyelerinden kaçının halkın oyuyla belediye meclisine seçilmiştir? Bu işlem nedeniyle Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi bütçesinde yaşanan gelir kaybı ne kadardır? Bu gelir kaybının giderilmesi ve mevzuata aykırı kararın iptali için bir çalışma yapılmakta mıdır?
6. Belediye tarafından kiraya verilen 271 taşınmazın kira ödemeleri neden yapılmamaktadır? Bu 271 taşınmazın toplan değeri ne kadardır? Sözleşme hükümlerini

ihlal eden kiracılara yönelik hukuki yaptırımların uygulanması ve tahsil edilmemiş kira bedellerinin kamu zararını giderecek şekilde tahsili için ne gibi önlemler alınacaktır?

7. Park ve bahçe bakımı gibi hizmet alımlarının mevzuata aykırı olarak belediyeye ait şirketler dışındaki yöntemlerle yapıldığı tespiti doğrultusunda bu aykırı alımlarda rolü olan kişiler hakkında idari bir işlem yapacak mısınız?
8. Belediye sınırları içinde ruhsatsız faaliyet gösteren 20 işyerinin tespiti ile ilgili olarak, bu işyerlerinin ruhsatlandırılması veya faaliyetten men edilmesi için bir çalışma yapılmakta mıdır?
9. Belediyeye ait katı atık toplama ve aktarma işlerinin ilçe belediyelerine devredilmesi gerekirken büyükşehir belediyesi tarafından üstlenilmesi işlemi ile oluşan mali yükün giderilmesi adına bir inceleme başlatılacak mıdır? İlgili görevlerin mevzuata uygun olarak ilçe belediyelerine devri için Bakanlığınızca bir işlem yapılması planlanmakta mıdır?
10. Kayyımların yetkilerini aşarak keyfi bir şekilde kamu kaynaklarını devretmesi ne zaman son bulacak?